

بررسی فرایندهای زبانشناختی به کاررفته در تفسیر سوره حمد

Study of Linguistic Processes Applied in the Interpretation of Surah Hamd

زلفا ایمانی^۱، ساجده یوسفی^۲

۱- دانشجوی دکتری زبانشناسی دانشگاه اصفهان

۲- کارشناسی ارشد زبان شناسی همگانی دانشگاه آزاد اصفهان

چکیده

سوره حمد مورد تفسیر بسیاری از مفسران شیعی و اهل سنت واقع شده است. در این پژوهش، با انتخاب ۳ تفسیر از رایج‌ترین و معتبرترین تفاسیر شیعی—تسنیم، المیزان و نمونه—به بررسی، مقایسه و تحلیل زبانشناختی آیات سوره مذکور پرداخته شد. روش به کار رفته در این پژوهش کاملاً توصیفی—تحلیلی با استناد به هر ۳ تفسیر منتخب و مطالعه منابع الکترونیکی و کتابخانه‌ای جهت دستیابی به فرایندهای زبانشناختی بوده است. ابتدا تفسیر مربوط به هر آیه مطالعه و سپس تحلیل‌های زبانشناختی بکار رفته در هر یک در جدولی جداگانه درج گشت. در پایان، تمام موارد مندرج در هر جدول جداگانه بررسی و با دو تفسیر دیگر مقایسه شد. نتایج حاکی از آنست که رایج‌ترین فرایندهای مورد استفاده‌ی مفسران مرتبط با دو حوزه معاشناسی و صرف و بالاخص روابط مفهومی واژگانی و تحلیل ساختمان واژه‌ها و بررسی ریشه‌شناختی واژه‌های هر آیه مورد بررسی می باشد.

واژگان کلیدی: تفاسیر شیعی، سوره حمد، فرایندهای زبانشناختی